

OSCE propune „depolitizarea” școlilor din Transnistria

Organizația a publicat ieri un studiu cu sugestii de ar urma să ducă la soluționarea problemelor cu care se confruntă liceele românești din stânga Nistrului. Directorii școlilor contestă recomandările făcute de OSCE.

„Licențierea printr-o procedură simplificată, diferită de procesul obișnuit pentru școlile private din Transnistria”, „reluarea analizei reciproce și comune a programelor școlare și a manualelor”, dar și asigurarea de către Tiraspol a acelorași tarife la servicii pentru toate instituțiile de învățământ.

Pentru transportarea fără obstacole a diferitor bunuri, „directorii școlilor ar trebuie să ofere autorităților vamale de facto o descriere generală a obiectelor pe care școala intenționează să le transporte în Transnistria pe parcursul anului școlar. Și autoritățile vamale de facto trebuie să ofere o scutire în formă scrisă de plata taxelor vamale”. Acestea sunt doar câteva dintre sugestiile menționate în raportul OSCE, implementarea urmând să fie convenită de către Chișinău și Tiraspol în cadrul procesului de negocieri în formatul 5+2.

„Acest raport este destinat factorilor de decizie de pe ambele maluri ale Nistrului, pentru a-i ajuta în identificarea unei soluții reciproc acceptabile”, declară Jennifer Brush, șefa Misiunii OSCE în Moldova, care dă asigurări că recomandările nu vor afecta programul de învățământ.

Documentul, criticat de directorii de școli

Directorii școlilor românești din regiunea transnistreană critică propunerile organizației internaționale. „Susțin doar recomandările cu privire la inspecțiile anti-incendiarie și

situație epidemiologică, de ele depind securitatea persoanelor. În rest, în loc OSCE să contribuie la soluționarea problemei noastre complică situația școlilor. Există o decizie CEDO, de acolo trebuia să pornească raportul“, afirmă Eugenia Halus, directoarea Liceului „Evrika“ din Râbnița.

La fel de rezervată este și directoarea Liceului „Ștefan cel Mare“ din Grigoriopol, Eleonora Cercavschi, care a cerut pentru astăzi o audiență la OSCE, pentru a discuta pe marginea acestui raport. „Nu putem să fim de acord cu «licențiere» la Tiraspol. Nu știm cum vede OSCE acest lucru, dar este un stat care nu există. Cine ne oferă cea mai mică garanție că o vom primi sau că a doua zi nu ne va fi anulată?“, se întreabă Eleonora Cercavschi.

Ministerul Educației: Nu admitem așa ceva“

Nici Ministerul Educației de la Chișinău nu este de acord cu toate recomandările raportului. „Școlile care se află în subordinea Republicii Moldova au fost acreditate de Tiraspol, deși, conform legii învățământului, instituțiile noastre nu trec procedura de acreditare. Ele funcționează după programe verificate, monitorizate de noi și nu se întâmplă lucruri necontrolate acolo“, susține viceministra Educației Loretta Handrabura. „«Licențierea» presupune acceptarea curriculei transnistrene și a întregii proceduri de control.

Noi nu putem admite așa ceva, deoarece, conform legislației Republicii Moldova, aceste școli activează perfect legal și nu este cazul să mai aibă o licențiere. În caz contrar, ar trece în subordinea Tiraspolului“, adaugă ministrul-adjunct al Educației.

„Drepturile omului nu se negociază“

Totodată, directorul executiv al Asociației Promo Lex, Ion Manole, susține că „drepturile omului nu se negociază“. „E foarte straniu că acest raport nu pornește de la decizia CEDO.

Mai întâi, trebuie să fie executată această hotărâre, să fie asigurate condițiile de funcționare a școlilor, după care putem să ajungem și la alte discuții. Drepturile omului nu se negociază. Noi am văzut ce au facut până acum cu diplomația“, accentuează Ion Manole.

Unii experți susțin propunerea OSCE de depolitizare a subiectului școlilor. „Trebuie să renunțăm la anumite aspecte de retorică politică și să ne concentrăm pe buna funcționare a acestor școli“, menționează Radu Vrabie, directorul de programe din cadrul Asociației pentru Politică Externă.

În același timp, specialiștii admit că recomandările OSCE ar putea fi ignorate de partea transnistreană. „Sunt conștient de faptul că autorii propun niște acțiuni, însă șansa de a fi realizate depinde de comportamentul regimului din stânga Nistrului. Deocamdată, nu există niciun motiv să credem că ei își vor schimba retorica și vor deveni mai deschiși, mai permisivi, în ceea ce privește drepturile copiilor care studiază în limba română în aceste instituții“, susține Oazu Nantoi, expert în problema transnistreană.

A fost încălcat dreptul la educație în limba română

La 19 octombrie 2012, Marea Cameră a Curții Europene a Drepturilor Omului a dat câștig de cauză celor 170 de elevi, părinți și profesori din școlile românești din stânga Nistrului (în speță din Tighina, Grigoriopol și Râbnița). CEDO a dispus ca guvernul rus să plătească 1,02 milioane de euro victimelor, sau câte 6.000 de euro fiecărui reclamant.

„Spre deosebire de deciziile Ilașcu (2004) și Ivanțoc (2011), această hotărâre vizează drepturile generale. Magistratii de la Curtea de la Strasbourg au constatat că sunt încălcate drepturile tuturor celor care vor să învețe în română și nu sunt lăsați“, a declarat anterior avocatul Alexandru Postică.

sursa: adevarul.ro